

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1942 április 16
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 83. sz.FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDORElőfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levélcim: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050**A súlyos visszaélésekkel vádolt Barasits és társai a bíróság előtt**

L A V A L megalakította kormányát

A tengeri, légi és szárazföldi erők főparancsnoka Darlan tengernagy — Amerika beszűntette a szállításokat Franciaországnak — India minden erőt szabadsága kivívására összpontosít — Az olaszok megrongálták egy szovjet jégtörőt — A németek megsemmisítettek egy szovjet harciscsoportot

Vitéz Szombathelyi vezérőrnagy a Szentatyánál

Laval francia miniszterelnök csütörtökön délelőtt Párizsból, ahol tárgyalásokat folytatott a kormányalakítással kapcsolatban, De Brinon párizsi francia főmegbízottal együtt visszaérkezett Vichybe és bemutatta Pétain marsallnak kormányának listáját. Lapzártáig nem áll rendelkezésünkre a kormánytagok névsora, annyit azonban megerősítenek, hogy a francia tengeri, légi és szárazföldi erők Darlan tengernagy eddigi miniszterelnökkel vezetésére alá kerülnek.

A beállított változást Pétain marsall rádióbeszédében közli a néppel. A rádióbeszéd elé világszerte nagy érdeklődéssel tekintenek. Ugyanilyen érdeklődés előzi meg Laval kormánynyilatkozatát is, amelyben lefekteti programját.

A kormány megalakulása előtt Doriot, a Francia Néppárt vezére beszédet mondott. Hangoztatta, hogy Franciaországban Pétain marsall, Laval és Darlan tengernagy mindenkor az egész nép támogatására számíthat, mert ők hálára kötelezték a népet. A Néppárt támogatni fogja az új kormányt. Doriot szerint Franciaországnak olyan kormányra van szüksége, amely kidomborítja az ország európai küldetését és biztosítja a francia nép helyét az új európai rendben.

A párizsi sajtó

a vichy-i döntés előestéjén hangoztatta, hogy Franciaország számára életkérdés, hogy őszintén és határozottan lépjen a Németországgal való feltétlen együttműködés útjára. A várakozásnak eddig gyakolt politikája öngyilkosságot jelentene Franciaország számára. Ha Vichy el akarja kerülni az ország és népe erkölcsi és anyagi süllyedését, szakítania kell a múlttal. Nagyon jelentős a párizsi sajtónak azon megállapítása, mely szerint harc nélkül nem lehet megnyerni a háborút és Franciaországon csak Németország segíthet.

Amerika

politikai köreiből messzemenő következményeket várnak a franciaországi rezsimváltozással kapcsolatban. A Bud. Tud. jelentése szerint Washingtonban egyelőre nem számolnak ugyan a diplomáciai kapcsolatok megszakításával, de nyíltan bevallják, hogy már folyamatba tették a francia-amerikai viszony felülvizsgálását. A lehetőségek sorába tartozik Leahy tengernagy hazahívása,

hiszen Laval uralomrajutása neki személyes kudarca egyúttal.

Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár helyettes kijelentette, hogy a Franciaországnak szánt élelmiszer és ruhaneműek tervbevevett elküldésétől elállnak és a szállításokat elhalasztják. A megnevezett területen élő amerikai állampolgárokat hazarendelték, a rendelkezés azonban nem érinti a diplomáciai és konzuláris szolgálatban álló amerikaiakat.

Washingtoni jelentés szerint Amerika végleg csak akkor határoz Franciaországgal szemben követendő politikájáról, ha már világosan látja, milyen politikát vezet be a Laval-rezsim.

Itt jegyezzük még meg, hogy a

francia kormány rendelete értelmében azokat az angolokat, akik a francia Riviérán tartózkodnak az ország belsejébe telepítik át.

Bose

indiai nacionalista vezér újabb rádiószózatot intézett a hindu néphez. A német sajtó jelentése szerint leszögezte, hogy a modern India politikai fejlődése most érte el csúcspontját. A hindu nép most abban a helyzetben van, hogy minden hosszadalmas huza-vona nélkül elérje szabadságát és függetlenségét. Minden hindu erő ennek a célnak érdekében összpontosul. Ha Anglia oldalára áll volna India, együtt bukna a brit birodalommal.

Német hadijelentés

Berlin, április 16.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonalon a szovjet csapatok helyenként megismételték támadásaikat, amelyeket a német erők az ellenség véres és súlyos veszteségeivel vertek vissza.

Az arcvonal középső részén a németek megsemmisítettek egy ellenes erőcsoportot.

Északon a német hadsereg és fegyveres SS alakulatok helyi támadásokkal további tért nyertek.

Murmanszk ellen nagyszabású légitámadás folyt. A bombák parti berendezéseket raktárakat találtak el, három hajót pedig felgyújtottak. Légharcban 7 szovjet repülőgép semmisült meg.

Északafrikában nem volt különösebb harcintenzitás. Német légi erők a csatorna felett és a Német Öböl vidékén 10 brit gépet lőttek le.

Német harcigépek erőteljes támadást intéztek Sunderland ellen és hatalmas tüzeket okoztak a brit támaszponton.

Az ellenség zavaró berepülést végzett Németország fölé. Katonai kár nincs, lakónegyedekben kisebb kár keletkezett. Egy brit bombázót lelőtt a légvédelem.

Az afrikai harcok

Róma, április 16.

Az olasz főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy Északafrikában, Kirenaikában, előretolt osztagok tevékenysége folyik. Málta bombázását nagy erővel folytatták. A német vadászok 7 brit gépet megsemmisítettek.

A Földközi tengeren olasz hajókaraván ellen támadást kíséreltek meg angol légi erők. A támadás kudarcba fulladt. Két brit repülőgép megsemmisült.

Mandalay veszélyben

Stockholm, április 16.

A Dagens Nyheter jelenti, hogy angol körök felfogása szerint Burma olajvidéke teljesen elveszett Anglia számára. A britek abban reménykednek, hogy rongálásokkal használhatatlanná tudják tenni az olajkutakat.

Londoni jelentés szerint Mandalay végveszélybe került. A Bud. Tud. jelenti, hogy Burmában a japán kadsereg balszárnya gyorsan nyomul előre és Mandalayt már közvetlenül veszélyezteti. Ugy a brit, mint a kínai csapatok visszavonulnak.

Ára 10 fillér

Megmozdult

a nemzet szíve a hadiárvákért, azoknak a gyermekeikért, akik legdrágább kincsük, életük és vérük feláldozásával tettek hitet mindannyiunk hazája mellett és a férfias erőpróba legszentebb mezején, a harctéren a legnagyobb áldozatot hozták meg.

Egész sor jel mutatja, hogy a nemzet belátja: nem szabad azoknak szűkölködniük, akik a fennmaradásunkért, életünkért és jobb jövőnkért, magyarságunkért folyó harcban veszítették el kenyérkeresőjüket és egymásután jelentkeznek magánosok és testületek, hogy felkarolják a hadiárvaikat. A topolyai járásból 40 jószívű magyar jelentette ki készségét, hogy felvevél egy-egy hadiárva, a nagyváradi Nemzeti Munkaközpont két hadiárva felnevelését vállalta. Ezeket az örvendetes eseteket csak mai híranyagunkból idézzük. A honvédelmi miniszter felhívása óta azonban már ezrekre megy azoknak a száma, akik szívük melegébe fogadják a hadiárvaikat.

Áldozatok nélkül nincs közösség, áldozatok nélkül még egyetlen nemzet sem lett naggyá. És minél több áldozatra képes egy nemzet, annál nagyobb, annál szebb jövőre jogosult. A magyar honvéd a harctéren bizonyítja be rettenthetetlen áldozatvállalását, az itthonmaradtoknak itthon kell biztonyságot tenniük erről. És minél nagyobb áldozatot hozunk, annál nyugodtabb a lelkiismeretünk, hogy: nem maradtunk adosai a hazának.

Nagyon jó lenne, ha mindenki, aki teheti, ki venné a részét a honvédárvaikról való gondoskodásból. Ezzel nemcsak a hős honvéd iránti kötelességünknek teszünk eleget, hanem a magyar jövőt is építjük, mert a gyermek a magyar jövő.

ARENA MOZIPÉNTEK—HÉTFŐ
Szenzációs magyar film.**HALALTÁNC**

Főszerepben:

AZÁR MÁRIA, GOLL BEA, URAY TIVADAR, MAKLÁRI ZOLTÁN, BILICSI TIVADAR

Pótműsor: magyar és olasz híradó

**OLASZORSZÁGBAN ELŐMOZDITJÁK
A NYARALÁST**

Róma, április 16.

A Duce elnökletével ülésre ült össze az olasz miniszterközi közellátási bizottság, ame-

lyen a földművelésügyi miniszter közölte, hogy kenyérmagból van elegendő készlete Olaszországnak a jövő termésig.

A tárcaközi bizottság elhatározta, hogy közigazgatási és közlekedési könnyítéseket lépjenek életbe az üdülő- és nyaralóhelyek forgalmának előmozdítása érdekében.

DALMÁCIA EGY ÉVE

Spalato, április 16.

Dalmáciában most ünnepelték meg a tartomány felszabadulásának első évfordulóját. Bastianini kormányzó nagy beszédben ismertette azokat az eredményeket, amelyeket a közigazgatás Dalmácia szabadságának egy éve alatt ért. Közölte, hogy Olaszországból nagymennyiségű kenyérmagot, lisztet, olajat és zöldségfélét szállítottak Dalmáciának. Közmunkára 46 és félmillió lírát költöttek munkaházak építésére pedig főleg Cattaróban és Spalatoiban 14 és félmillió lírát.

**A Szentatya kihallgatáson fogadta
vitéz Szombathelyi vezérezredest**

Vatikánváros, április 16.

Öszentsége XII. Pius pápa csütörtökön délelőtt kihallgatáson fogadta vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredest, a honvédezerkar főnökét. A Szentatya hosszasan elbeszélgetett vezérkari főnökünkkel, aki a pápánál történt kihallgatása után felkereste Maglione bíboros államtitkárt.

Burmában aggasztó a kínai csapatok helyzete

A csungkingi rádió jelentése szerint a Burmában harcoló kínai csapatok helyzete aggasztó. A japánok állandóan újabb és újabb friss csapatokat dobta harcba és az egész arcvonalon hevesen támadnak.

Tokió közli, hogy a japán légierek az elmúlt 24 óra alatt szüntelenül támadták Corregidor szigeterődöt, amelynek ütegeit

teljesen elhallgattatták a katonai célpontokban eddig hatalmas pusztításokat okoztak.

Bombázták a japánok a Cebu városa körül elhelyezett ellenséges hegyi erődöket is. Felderítők megfigyelték a támadás nagy hatását.

**Ausztrália egész területét
hadszintérré nyilvánították**

Melbourne, április 16.

Az ausztráliai hadsereget kiáltvány útján

szolgálatba szólították, Ausztrália egész területét pedig hadszintérré nyilvánították.

Angol-amerikai tárgyalások Londonban

Amsterdam, április 16.

A Német Távirati Iroda közli brit jelentés nyomán, hogy György angol király fogadta Marshall tábornokot, Amerika vezérkari főnökét és Hopkinst, a bérlet és kölcsönügylek amerikai intézőjét.

Az angol Daily Telegraph szerint Londonban újabb haditanács alakul abból a célból, hogy biztosítsa az állandó együttműködést az angol és amerikai vezérkarok

között. A londoni haditanács elsősorban az európai hadszintérré foglalkozik, míg a washingtoni haditanács hatáskörébe a csendesóceáni ügyek tartoznak. Az a cél hogy Londonban olyan rugalmas angol, amerikai együttműködést hozzanak létre, amely lehetővé teszi a hadseregek és a hadianyagok gyors átdobását is egyik frontról a másikra.

**A britek repülőgépek, páncélosok,
és löszér hiányával széplítik
a burmai kudarcot**

Amsterdam, április 16.

Az angol hírszolgálat a burmai arcvonalról érkezett különjelentésében kihangsúlyozza, hogy Burmában a régi történet ismétlődik meg: Nincs elegendő légiere, páncélos és löveg és az an-

gok megfelelő légi és tüzérségi támogatás hiányában nem tudnak eredményesen szembeállni a számbeli tulsúlyban lévő japán csapatokkal.

**Pétain rádiószózatban közli
a francia néppel elhatározását**

Vichy, április 16.

Jólértesült francia helyről közlik, hogy Pétain rádiószózatban fogja bejelenteni és megindokolni a francia népek a Franciaország politikájában beállott változást.

**NEHRU VISSZAUTASITJA CRIPPS
ÁLLÍTÁSAIT**

Sangháj, április 16.

Nehru, hindu vezér élesen szembeszállt Cripps angol megbízottnak azon kijelentésével,

hogy az indiai tárgyalások azért vezettek kudarcra, mert a hinduk mindent vagy semmit sem akartak. Nehru kijelenti, hogy a hindu vezetők csak nemzeti törekvéseikhez ragaszkodtak és olyan hatalomra törekedtek, amely biztosította volna az ország érdekeit. Nehru tulmészire ment az engedékenységekben csak azért, hogy eredményre vezessenek a tárgyalások és ezért barátai részéről szemrehányásokkal is illették.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

Krüger apó

A bur nép szabadságának hőskölteménye

Főszerepben:

EMIL JANNINGS

GISELA UHLEN, ALFRED BERNAU

Pótműsor: első hetes UFA és magyar híradó

**A FUHRER MAGAS KITUNTETÉST ADO-
MÁNYOZOTT BORIS KIRÁLYNAK**

Berlin, április 16.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a Führer a Német Sasrend nagy aranykeresztjével tüntette ki Boris bolgár királyt.

**Olasz hajó megrongált
egy szoviet jégtörőt**

Buenos Aires, április 16.

Rio de Janeiróból érkezett jelentés szerint súlyos harc játszódott le egy olasz hajó és a Mikojan szovjet jégtörő között. A jégtörő súlyosan megsérült és egy uruguayi kikötőbe menekült be.

**VÉGLEG BESZÜNTETIK A NYUGAT-
AUSZTRÁLIAI ARANYTERMELEST?**

(MN) Mr. Wilcock, miniszterelnök a kereskedelmi-, bányá- és tőzsdékamara képviselőiből álló bizottság előtt kijelentette, hogy a katonai behívások következtében fellépő munkahiány miatt számolni kell az aranybányák üzemének teljes bezúntatásával. A bányák helyzete máris rendkívül komoly. Wilcock szerint az ausztráliai központi kormány még nem határozott ugyan az aranybányák sorsa felől, azonban már most szeretné a közvéleményt előkészíteni arra, ami a váratlan viharból is gyorsabban rátörhet.

**ANGOL VÉLEMÉNY SZERINT A HÁBORU
HELYREHOZHATATLAN GAZDASÁGI KÁ-
ROKKAL FENYEGETI ANGLIÁT**

(MN) A „Great Britain and the East” című angol folyóirat komor hangú cikkben foglal állást azzal az indoklattal optimizmussal szemben, mellyel az angol kormány és sajtó a háborúnak a világbirodalomra gyakorolt hatása fölött szemet huny. Végre ki kell irtani azt a „kényelmes gondolatot” — mondja a cikk, — hogy Anglia a világbirodalom piacait a jelen helyzetben teljes nyugalommal elhanyagolhatja és abban a reményben ringathatja magát, hogy a háború után, feladott kereskedelmi kapcsolatait ismét felveheti. E felfogás tévességének bizonyítására a folyóirat azokra a tapasztalatokra utal, melyeket Angliának az első világháború után volt alkalma gyűjteni. Az Egyesült Királyság Indiába irányuló kivitele az 1913 évi 63 százalékról 1930-ig 37, és 1937-ig 29.9 százalékra esett vissza. Az 1919 és 1924 évi mesterséges kiviteli kampány és az ottawai egyezmény ellenére a harmincas években az Indiába irányuló angol kivitelnek nem sikerült a világháború előtti színvonalat elérnie. Akkor első sorban az Egyesült Államok volt az az ország, mely Anglia pozícióját elfoglalta és valószínűleg a jövőben is Amerika lesz Anglia örököse. Eppen így 1913-tól 1937-ig Anglia ausztráliai kivitele 518 százalékról 43.4 százalékra esett vissza, míg Amerika részesedését ugyanekkor 13.7 százalékról 24.6 százalékra emelte. Körülbelül ilyen arányú volt Anglia vesztesége és az Egyesült Államok nyeresége az újjélandi és kanadai piacokon is.

A nagyvilágból

Ausztrália egyik városában pokolgép robbant, amely egy középületet rombadöntött. Hír szerint a merényletet Ausztráliába menekült volt jugoszláv állampolgárok követték el.

A német fennhatóság alá került keleti területeken Minszkben, Minsker Zeitung címen új német lap indult.

Athén polgármestere újabb 50 népkonyhát adott át a közönségnek. Ezidőszent mintegy 24.000 gyermek kap a városban ingyen meleg ételt.

A súlyos visszaélésekkel vádolt Barasits és nyolc büntársa a zombori törvényszék előtt

Sorozatosan elkövetett zsarolásért, csalásért és csalási kísérletért felelnek a vádlottak – Hatalmas összegekkel károsították meg a hiszékeny embereket

A zombori törvényszéken dr. Brommer törvényszéki elnök hármastanácsa csütörtökön délután kezdte meg Barasits Ferenc 38 éves előzetes letartóztatásban lévő zombori szódagyáros és 8 társa bűnyüének tárgyalását.

Az ügyészség Barasitson kívül a következők ellen emelt vádat:

1. Grosz József 36 éves izr. kereskedő (letartóztatásban),
2. Wittenberg Józsefné szül. Perlstein Margit 43 éves izr. asszony (letartóztatásban),

3. Somogyi János 46 éves r. k. géplakatos,
4. Wittenberg József 53 éves izr. kereskedő,
5. Krendics Száva 35 éves görögkeleti szódagyáros,
6. Szabó László 31 éves rk. foglalkozás nélküli,
7. Schäffer Klára 30 éves izr. kalapszalontulajdonos,
8. Wudl Ella 39 éves izr. Schäffer Klára alkalmazottja.

hogy a fiát szabadítsa ki a fogházból, az illető azonban nem tett semmit. Az illetőt Wittenbergné ajánlotta,

eddig közel 1.800 pengőt csaltak ki tőle.

Wudl Ella, aki a Schäffer kalapszalomban dolgozik, tagadja, hogy lett volna valami köze az egész zsarolási ügyhöz. Egy alkalommal Wittenbergné volt benn náluk az üzletben és kérte, hogy hívják át Ackerhardtot. Mást nem tud. Tagadja, hogy a zsarolásból részesedésre számított volna. Wittenbergnével való szembesítése alkalomával is ragaszkodott vallomásához.

Barasits Ferenc beismerte bűnösségét.

Azzal védekezett, hogy mikor fogházor volt, éjjel nappal jöttek hozzá a tuzsok hozzátartozói és nagyobb pénzüsségeket kínáltak fel neki, hogy szabadítsa ki a tuzsokat a börtönből. Sokáig ellenállt a kísértéseknek, de egy alkalommal — mégiscsak megtörtént. Az Ackerhardt ügyben is része volt:

Grosz Józseffel egy alkalommal 12.000 pengőt kaptak tőle azzal a megbízással, hogy a fiatal Ackerhardtot szabadítsák ki.

A Licht Benő megvesztegetési ügyben is bűnösnek érzi magát. Védekezésében elmondja, hogy ebben sem akart részt venni és egy alkalommal jelentést is tett egy

alatt volt beosvata a börtönfolyosók mellé, hogy elmondom a moresztájt és azzal a pénzzel kínáltak fel neki a moresztájt megvesztegetni. A nyugodtan elfogadhatja a pénzeket, mert egyszem kerül bíróság elé azok közül egy sem, akik letartóztatásban vannak.

Lichttől el is fogadta az 1200 pengőt, de a pénzt azonnal átadta

A pénzt Grosz hozta el Lichttől.

Grosz József vallomásában elmondja, hogy Barasits többször is kérte, hozza őt össze olyan egyénekkal, akiknek hozzátartozóit valamilyen letartóztatották, vagy „tudják”, hogy idővel valamilyen eljárás indul ellenük. Így ismerkedett meg Lichttel is. Nagyon sajnálta Lichtet és elhatározta, hogy minden áron segít rajta.

Kapott tőle 3500 pengőt, amiből 1200 pengőt átadott Barasitsnak, a többit pedig elkártyázta.

Egy másik alkalommal is kapott Lichttől 3500 pengőt, ebből már nem adott Barasitsnak semmit: mind elkártyázta. Védekezésében még azt is megemlítette, nem tettek semmi olyan ígéretet, hogy kiszabadítsanak valakit, hanem csak azt ígérték meg, hogy befolyásukkal megmenthetik a tuzsokat a hadbírószágtól és esetleg a bántalmazásoktól. Bűnösnek érzi magát.

A tárgyalás lapzártakor még folyik és valószínű, hogy ítélethozatalra csak a hét végén kerül sor.

A vádirat

A vádlottak bűneit terjedelmes vádirat sorolja fel, s eszerint 18 rendbeli csalást, zsarolást és csalási kísérletet követtek el.

A vádirat a következőkben ismerteti az egyes vádlottak bűneit:

1. Wittenberg Józsefné, Wittenberg József, Schäffer Klára és Wudl Ella bűnrészesek segítségével felajánlotta Ackerman Salamon zombori kereskedőnek, hogy jó ismerőse útján annak letartóztatásban lévő fiát kiszabadítja és a kiszabadításért fondorlatos módon 1800 pengőt csaltak ki a kereskedőtől.
2. Wittenbergné felajánlotta Fischer Bernátnénak, hogy fiát, aki letartóztatásban volt, 1000 pengőért kiszabadítja egy ismerőse útján. Az asszony azonban nem adott pénzt.
3. Barasits és Grosz József csalást kíséreltek meg Ackerman Salamon zombori kereskedő terhére, akitől 12.000 pengőt kértek fia kiszabadításáért. Ackermann nem adott pénzt.
4. Barasits és Grosz a zombori Vadászkürt egyik szobájában 7.000 pengőt csaltak ki Licht Benő őrszállási lakóstól, azzal az ígérettel, hogy fiát kiszabadítják. Barasits ezalkalommal közhivatalnoknak adta ki magát.
5. Barasits és Grosz 3000 pengőt csaltak ki Ehrenfreud Árpád kereskedőtől, hogy eljárjanak annak bátyja ügyében.
6. Barasits és Grosz csalást kísérelt meg, azáltal, hogy Rosenberg Izidortól 15.000 pengőt kért bizonyos kijárásért.
7. Grosz József csalást kísérelt meg Fischer Bernátné kárára, akitől 3—4000 pengőt követelt fia kiszabadításáért.
8. Barasits Kohn Dávidtól fia kiszabadításáért 2.000 pengő készpénzt és 130 pengős tartozásának elengedését követelte. A kereskedő a tartozást elengedte, a kétezer pengőt azonban nem adta át.
9. Barasits csalási kísérletet követett el Bergl Lipótné és dr. Kálmán Imréné terhére. Mindkettőtől 6—6.000 pengőt kért, hogy egyiknek a fiát, a másiknak pedig a férjét kiszabadítsa. Nem kapott pénzt egyikőtől sem.
10. Barasits és Krendics 8.000 pengőt és egy lovat csaltak ki Milics Sztankó sztapári lakóstól, azzal az ígérettel, hogy annak fiát kiszabadítják. Barasits hivatalos jelleggel színelte.

tól, azzal az ígérettel, hogy annak fiát kiszabadítják. Barasits hivatalos jelleggel színelte.

1. Barasits és Krendics megszarolták Ivkov István sztapári lakóst, akitől 3.000 pengőt kértek és kaptak, hogy fia ne kerüljön letartóztatásba.

12. Barasits és Krendics Tomics Milénkótól hasonló megfélemlítéssel 4.500 pengőt csalt ki.

13. Barasits Lukics Milenkótól 2000 pengőt csalt ki, azzal az ígérettel, hogy beszünteti a károsult ellen folyó árdragítási pert.

14. Barasits Volics Györgytől 3.000 pengőt csalt ki, hogy annak fiát kiszabadítsa.

15. Barasitsot orgazdaságért is felelősségre vonják, mert a felszabadulás utáni napokban a volt jugoszláv járásbírószágtól egy általi tulajdont képező írógépet vásárolt.

16. Szabó László dr.-nak és szolgabírónak adta ki magát ravasz fondorlattal 1450 pengőt csalt ki Milin Radován lilomosi lakóstól, a károsult fiának kiszabadításáért. Ehrenfreud zombori kereskedőtől pedig 600 pengőt kért, hogy kijárja, hogy a kereskedő ne essen a zsidótörvény alá.

17. Szabó Stéfatis István zombori lakóstól, a „Merkur” ügynökség tulajdonosától fondorlatos módon 400 pengőt csalt ki.

A mostrepör vádlottainak védelmét dr. Pál Sándor, dr. Ráics Tamás, Ráics Károly, Würtz Mihály, dr. Müller János, dr. Deák Imre és Kollár Mátyás látják el.

A tárgyalásra 41 tanut idézett be a bíróság.

A személyi adatok felvétele alkalmával kiderült, hogy Barasits Ferenc 1925-ben Budapesten hadbírószágtól került, mert egyik bajtársától történet és fegyvert lopott. A hadbírószágtól azonban nem hozott ítéletet, mert Barasits átszökött Csehszlovákiába. Amikor itt elfogták, Ausztriába szökött. Innen visszazsupolták Budapestre, ahol a hadbírószágtól egy évi és hat hónapi szigorított fogházbüntetésre ítélte.

A jugoszláv bíróság hat ízben hozott ítéletet Barasits ellen.

Vallanak a vádlottak

A vádirat felolvasása után a törvényszék megkezdte a vádlottak kihallgatását.

Wittenberg Józsefné ellen az volt a vád, hogy közvetítőként szerepelt Somogyi József és Ackerhardt Salamon ügyében. Vallomásában elmondta, hogy Wudl Ella kérte, tegyen valamit Ackerhardt érdekében, aki hajlandó 1000 pengőt adni Somogyinak, ha a fiát kiszabadítja a börtönből. Wittenbergné tagadja, hogy szereplésének anyagi haszna lett volna, s csak azért tett eleget Wudl Ella kérésének, mert nagyon sajnálta a kétségbeesett Ackerhardtot.

Somogyi János, aki Wittenbergékkal nagyon jó viszonyban volt, beismerte a bűnösségét. Elmondta, hogy mindenre Wittenbergné beszélt rá. A múlt év nyarán, mikor a honvédmunkásosztagnál dolgozott mint utépitő üzemevezető főgépész, az Ackerhardt fiu is az ő beosztása alatt dolgozott, de nem is gondolt arra, hogy bármilyen módon is visszaéljen bizalmi állásával. Wittenbergné egy alkalommal, mikor már befejezték az utépitést, azt mondta neki, hacsak egy kis esze is van, most egy kis pénzt szerezhet magának. Egy napon tényleg megis-

merkedett az öreg Ackerhardt, meg is egyeztek, hogy 1000 pengőért meg lehet csinálni, hogy a fiut szabadlábra helyezték. Ackerhardt átadta a pénzt, de Somogyi csak azzal a feltétellel fogadta el, ha nem tehet semmit, az ezer pengőt visszaadja. A pénzt azonban elköltötte, s ezután csak hitegette őket.

Wittenberg József nem érzi magát bűnösnek, amennyiben neki nem volt tudomása arról, hogy milyen összeköttetése van a feleségének Somogyival, illetve Ackerhardt. Igaz, hogy egy alkalommal volt náluk Ackerhardt és információkat kért Somogyi megbízhatóságáról. Somogyit ő husz év óta ismeri és semmi rosszszat nem mondhatott rá Ackerhardtnek. Somogyi egy ízben, mikor hazajött az utépitési munkáról mondta neki, hogy nézzen neki valami pénzes zsidót, csendestársnak. A továbbiakról semmit sem tud.

Schäffer Klára szintén tagadja, hogy lett volna valami része a zsarolási ügyben. Egy alkalommal, mondja, Ackerhardt felhaborodva jött be az üzletbe és panaszkodott, hogy egy illetőnek (Somogyinak) nagyobb összeget adott,

Tábla döntés szerint az arany jeggyűrű közzükségleti cikk

Elvi jelentőségű ítéletet hozott az ítéletábla egy árdragítási ügy fellebbezési főtárgyalásai. A vádlott Bleyer László szolnoki órás és ékszerész volt, akit az uzsonabírószágtól héthavi börtönre és 800 pengő pénzbüntetésre ítéltek, mert egy pár arany karikagyűrűért 150 pengőt kért. A bíróság megállapította, hogy a két gyűrű sulya hét és fél gramm volt.

A védelem semmiségi panasza folytán a Tábla elé került az ügy. A védő azzal érvelt, hogy a jeggyűrű nem tekinthető közzükségleti cikknek, fényüzési adót kell fizetni utána és így azzal árdragítást elkövetni nem lehet. A Tábla nem fogadta el a védelem álláspontját. A vádlott árdragítás vétségében mondogta ki bűnösnek és büntetését négyhavi fogházra szállította le. Az indokolás szerint minden házassaladó beszerez és visel karikagyűrűt, nem lehet tehát semmi kétség az iránt, hogy a jeggyűrű közzükségleti cikk.

Titokban háboru folyik Oroszország és Anglia között a középkelet petróleumáért

Mussolini lapjának isztambuli tudósítója, Emilio Ceretti küldötte az alábbi cikket Isztambulból lapja számára:

»Néhány hét óta — írja a nagy olasz lap munkatársa — Isztambul fontos események és megfigyelések központja lett. A Palesztinán és Szírián át érkező utasok s az itt olvasható egyiptomi és palesztinai lapok érdekes és megbízható értesítéseket közölnek. Arról van szó, hogy az utóbbi időben különös ellentét merült fel a Szovjet és az angol megszálló csapatok parancsnoksága között Irán területén. Mialatt Londonban Churchill a szovjetkatonák harckész seregéről áradozik és Cripps mindent elkövet, hogy a két szövetséges közötti kapcsolatot a legideálisabb fényben tüntesse fel, a valóságban az oroszok és angolok mindig kevésbé értik meg egymást és politikájuk súlyos surlódási felületeken találkozik. A középkeleti érdektérlet az összeütközés kulcsa. Kilencnapos harc után a tengely államai ellen a szovjetkormány elhatározta, hogy kizárólag a saját érdekeit veszi tekintetbe. Tisztában vannak azzal a bolsevikiek, hogy Churchillnak, a nagyhangú szónoknak és társának, Stafford Crippsnek néhány hozzájuk küldött vadászgépe és kevés hadfelszerelési anyaga nem elegendő többlet számukra. Miután az oroszok belátták, hogy az angol kormány nem részesíti és nem is részesítheti őket komoly segítségben, elhatározták, hogy megszerezik maguknak ezt a segítséget, mégpedig úgy, hogy előzönlök Iránnak az angolok által elfoglalt területét. Ha valaki figyelmesen megismeri az angol kiadásban megjelent iráni katonai térképet, amelyet egy londoni nyomda adott ki, abban a pillanatban, mikor az angol és orosz csapatok előzönlöttek Irán területét, láthatja, hogy ezen a térképen világosan elválasztotta a szovjet és az angol »érdektérletet« s amely az iráni angol-orosz megegyezés alapja.

AZ OROSZ CSAPATOK MEGSZÉGIK A MEGEGYEZÉST

Ezen a térképen a keleti sárgára színezett rész jelenti az orosz megszállás helyét és a nyugati zöld szín a brit csapatok területét. Ez az érdekes dokumentum 1941 dátumát viseli, de a múlt év szeptembere óta olyan irányban fejlődött a helyzet, amely érzékenyen megváltoztatta ennek a térképnek valóságát. Ez a térkép ugyanis, ma már csak történelmi emlék. Ha az orosz hadseregnek az keleti fronton másképpen alakul a sorsa talán az oroszok megelégednek az angolok által megszállt területtel. De a keleti fronton szenvedett irtozatos orosz veszteségek annyira megnehezítették a bolsevikiek helyzetét, hogy kénytelenek voltak megszégni a térképen feltüntetett egyezséget. Egy Törökországba érkezt magasrangú iráni személyiség elmondta, hogy az orosz és brit parancsnokságok közötti tárgyalás február óta tart. Bagdadban, Teheránban és Tabrisban gyakran találkoznak az angol és bolsevik vezetők és több mint egy hónap óta eredménytelen vitafolyásokkal töltik az időt. Március első felében, mikor az oroszok látták, hogy az angolok csak ígéretnek, de nem segítenek igazán, sürgették a kérdés gyors megoldását. Orosz csapatok özönlöttek el a demarkációs vonal felületét és minden előzetes bejelentés nélkül brit csapatok által megszállt területre kezdtek vonulni. Nagy tömegekben fenyegető módon vonultak a Kaukázus középső részén és Turkménisztánban, úgyhogy az angolok kénytelenek voltak visszavonulni. Azóta is állandóan folytatódik ez a bolsevik előnyomulás és ezzel párhuzamosan természetesen a britek hátrálása is. Mi ez más, ha nem titkos és csöndes háboru a két »szö-

vetséges» között? A két »szövetséges» között, amelyek rátelepedtek egy idegen ország gazdag területére, hogy ki-ki a maga számára a lehető legjobban kizsarolja és megrabolja ezt a szerencsétlen népet.

MI OKOZZA AZ ELLENTÉTEKET

E pillanatban Iránban a legsúlyosabb a helyzet. A megszálló csapatok a legsúlyosabb élelmiszeri nehézségeket okozzák, úgy hogy a nép helyzete valóságos dráma. Az a kevés élelmiszerkészlet, amely még megmaradt az egyes központokban, az angol gyomorba vándorol, vagy a dél felé törő szovjet hordák zsákmánya lesz. Az angolok e pillanatban a transzirániai vasútvonal középső részét foglalják el és Bassora felé a perzsa öböl irányában igyekeznek arra a tengerparti részre, ahonnan régebben az angol és amerikai utánpótlás érke-

zett Oroszország számára. Eleinte ezt az utánpótlást a transzirániai vasút vitte el Teheránba, ahonnan egy részét a kaukázusi frontra más részét a Káspi-tenger felé irányították. Ma azonban a brit flotta súlyos távolkeleti veszteségei után és a Földközi-tenger tengely-ellenőrzése alatt ez a szállítás inkább elméleti és ez az oka a két »jó barát« titkos és ádáz harcának is.

KUZDELEM A PETRÓLEUMÉRT

A bolsevikiek dél felé való menetelésükben ma már hatszáz kilométernyire nyomultak be angol érdektérletre. Ennek az előnyomulásnak oka a legfontosabb nyersanyagok egyike, a petróleum. A tavasz már itt van és a kaukázusi petróleum az, amelynek birtokáért versengenek a megszálló csapatok. A nagy tavaszi támadást váró orosz csapatok a veszély tudatában kétségbeesetten próbálják megszerezni Irán kincsét.

A középkelet előzönlése egyébként régi álma a Kremlnek s ugyanaz az orosz vezetőség, amely valaha angol banditáknak nevezte jelenlegi szövetséges társait, ma újra farkasszemet néz ezen a területen azzal a néppel, amellyel a világtörténelem leggroteszkebb szövetségére lépett.

A delhi kutub-oszlop rejtélye

Egy híres óindiai emlékmű

Delhi számtalan templomkertjének egyikében hatalmas vasoszlop vonja magára az exotikumok után kutató idegen figyelmét: a kutub-oszlop (arab nyelven irásos oszlop). A hét és fél méter magas, majdnem fél méter átmérőjű oszlop, mely nem kevesebb, mint 6000 kilogrammot nyom, a negyedik századi óindiai kovácsművészet remeke.

Amilyen könnyen sikerült a régészeknek az oszlop korát megállapítani, éppen olyan megoldhatatlannak látszott sokáig az oszlop készítésének rejtélye. A kutub-oszlop ugyanis nem öntöttvasból, hanem számos vaslemez összekovácsolása útján készült. Vajon a régi hinduk primitív technikai készségükkel hogyan tudtak ilyen nagyméretű vasdarabot összekovácsolni? Gépi erővel mozgatott kalapáccsal ki lehet-e akkora erőt fejteni, amekkorára az oszlop összekovácsolásához szükség volt? És vajon meg lehetett-e a nagy hőfokra hevített vasdarabot annyira közelíteni, hogy a kovácsmesterek kalapácsaikkal elérhessék?

Az oszlop azonban mégis elkészült, mégpedig emberkez mozgatta kalapácsok csapásai nyomán, éppúgy, mint az ókor annyi más hatalmas alkotása, mely előtt most is ámulattal áll meg a technika századának a csodáktól már elszakított fia. A régiek nem ismerték a munkaerő gazdasági problémáját és bővében voltak a most már pénz jelentő időnek is: az egyiptomi piramisoktól kezdve ebben rejlik az ókor minden technikai csodájának titka. A kutub-oszlop nyilvánvalóan hasonlóképpen óriási munkaerő- és időpocsékolásnak köszönhető létrejöttét. Az első lemezeket valószínűleg kézikovácsolással forrasztották össze, majd amikor másképpen már nem lehetett folytatni a munkát, görgőkön tolták a megdolgozandó részt a tűzbe és köteleken mozgatott súlyokkal újabb és újabb lemezeket kovácsoltak rá. A nehézkes művelet bizony számtalanszor meg kellett ismételní, a maradvásák elődei azonban ügylészik már akkor sem szűkölködtek a gazdagságban és időben. Az emelőszerkezetek és kötelek mozgatását természetesen egész sereg ember végezte, de az izzó vastömegetől kellő távolságban maradtak.

Ott, ahol a súlyok mozgatására nem állott vizierő rendelkezésre, az ilyenféle berendezéssel még a középkorban is használatban maradtak. A breszti kikötő hajógyára ruddal irányított másfélmázsás súlyokat használt a súlyos hajóhorgonyok kovácsolására. A rocheffort-i műhely három mázsás kalapácsát kötelek és emelők segítségével nyolc ember kezelte. Ez a munka természetesen hosszadalmas volt, a középkori és ókori ember azonban nem ismerte az idő értékét és például nehéz tárgyak szállításá-

nak megkönnyítésére nem találta idő- és költségrablónak akár külön töltéseket is építeni.

A delhi kutub-oszlop tehát nem rejtély már többé, de ezzel nem vesztett történelmi értékéből és érdekességéből: továbbra is a másfél ezer éves ósi indiai kultúra bámulatos érdemlő bizonyossága marad.

(dr. n. l.)

ÉRDEKES...

A pápua szó a maláj nyelvből származik és göndör fejet jelent. A pápuák Uj-Guinea eredeti őslakói, akikhez később a magasabb termetű melanéziaiak csatlakoztak.

A spanyol udvari ceremóniák kötelező ereje nagyobb volt a törvényénél és még a király sem vonhatta ki magát alóluk. A király nyáron tizkor, télen kilenckor kénytelen volt nyugovóra térni és a királyi palotában éjnek idején nem volt szabad házas embereknek tartózkodniuk. A királyi udvartartás kizárólag özvegyekből, vagy nőilenekekből állott.

A világ legkülönösebb bankjegyeit 1856-ban a bückeburgi alszásországi bank bocsátotta ki. A tiztalléros bankjegyek például a 323.000-es számtól kezdve a következő verssort viselték: „Semmiért tettem kockára vagyonomat, hurrá!” Egy másik sorozaton a következő felirat díszelget: „Aki sohasem rugott be, nem is lehet derék ember!”

A hinduk vonóshangszereiket már kezdettől fogva fémhurokkal látták el, mivel a bélhurok megérintése vallásuk szerint tisztátalanná tette volna őket.

Amikor a bibliát első ízben fordították le eszkimó nyelvre, a misszionáriusok majdnem reménytelen feladattal találták magukat szemben, mivel az eszkimó nyelvnek számos nálunk igen közönséges fogalomra nincsen szava. A báránvt és juhót például, mely az Uj Szövetségben annyit szerepel, az eszkimók még névről sem ismerték. A fordítók úgy segítettek magukon, hogy a bibliai állatokat a magas északon honos állatokkal helyettesítették, úgyhogy az eszkimók az Isten Báránva helyett ma is Isten Fokájáról beszélnek.

A mi éljenünknek megfelelő japán „banzaj” a „ban”, azaz tízezer, tökéletesség, örökkévalóság és az életkort jelentő „zaj” szóból tevődik össze. A „banzaj” tehát az örökké való életetés jókívánságának akar kifejezést adni.

Dr. Deák Leó főispán az Őrszállási MKE zászlószentelési ünnepségének fővédnöke

Mint már megírtuk, az Őrszállási Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap, f. hó 19-én szenteli fel a magyar asszonyok által adományozott Madonnás-diszszáslaját, amelyet a Délvidék felszabadulásának emlékére ajánlottak fel az egyesületnek. Az ünnepség fővédnökségét a helybeli magyarság határozott kívánságára dr. Deák Leó főispán vállalta. Az Őrszállási magyarság ezzel akarja háláját leróni a főispánnak

azért az önzetlen és önfeláldozó munkájáért, melyet úgy az ő, mint az egyesület megalakításának érdekében tett az idegen uralom nehéz esztendei alatt.

A nagyszabású ünnepség előkészületei már a befejezéshez közelednek, amelyre a környékbeli kulturális egyesületek a közéleti vezetőszemélyiségek és előkelőségek is kaptak meghívót.

Bezdánban is zászlót bontott a Nemzeti Munkaközpont

Felejthetetlen és nagyszerű ünnepségek színhelye volt az elmúlt szombaton és vasárnap Bezdán. A község a szerb elnyomás 23 esztendeje alatt is fellegrára volt a magyar nemzeti gondolatnak és innen indult el minden hazafias mozgalom. De amit most nyújtott a bezdáni magyarság a Nemzeti Munkaközpont helyi szervezetének alakuló gyűlésén és a felszabadulási emlékünnepeken, az páratlan esemény volt még a Délvidéken is.

A fátylas menet után a munkásság nemzetiszínű lobogó alatt az Oberreiter vendéglő nagy termébe vonult, ahol az NMK alakuló közgyűlésén vett részt. A jelenlévő 800 munkás előtt Gombás Kálmán országos mezőgazdasági titkár mondott nagyhatalású beszédet az NMK harcáról, eredményeiről, a kubikos és mezőgazdasági munkásság időszereiről.

A beszéd után egyhangú lelkesedéssel választotta meg a bezdáni munkásság a helyi szervezet védnökévé a község közszeretetének ör-

vendő plébánosát, Horvát Gyulát és Topál József szolgabírókat, aki a község szülötte és a munkásság igaz barátja. A helyi szervezett elnöke dr. Kiss Tamás főjegyző lett, aki a község apraja-nagyja előtt igen népszerű lángoló magyar lelke, fáradhatatlan ügybuzgósága és a munkásság odaadó szeretete miatt. Alelnökök: Ricza Pál, Kedves Antal, titkár: Szilvássy András szabómester, aki két hónap alatt végezte el a szervezési munkát és 350 helybeli dolgozót toborzott az NMK zászlaja alá. Jegyző: Plank Ádám, pénztáros: Kanizsai Mihály.

Vasárnap a bezdáni NMK-szervezet saját zászlója alatt már testületileg vett részt a felszabadulási ünnepen, amelynek során a nemzeti alapon tömörült munkásság „Becsülettel a hazáért” felirású koszorút helyezett el az országzászló talapzatán. A szervezet tagjai ezután szentmisén jelentek meg, majd a délután folyamán részt vettek a felvonuláson.

A fizetési szabadságra vonatkozó rendelkezések módosítása

A fizetési szabadságra vonatkozólag intézkedő 3.000/1938. Ip. M. sz. rendelet kimondja, hogy fizetési szabadságra annak az alkalmazottnak van joga, aki ugyanannál a munkaadónál egy éven át folytonos szolgálatot teljesített.

A folytonosság fennállását nem érinti a munkásnak évenként legfeljebb három hónapot meg nem haladó olyan megszakítása, amely betegség, baleset, katonai szolgálat, vagy az alkalmazott személyén kívülálló körülmény folytán következett be. Abban az esetben tehát, ha ezen okok valamelyikénél fogva a szolgálatban szünet következett volna be, ez a szünet a fizetési szabadsághoz való jog szempontjából nem jön figyelembe.

Most a 20.100/1942. Ip. M. sz. rendelet úgy intézkedik, hogyha valaki katonai szolgálatra való bevonulása folytán hat hónapot meg nem

haladó időre szakította meg szolgálatát munkaadójánál, ezt az időt a fizetési szabadság szempontjából olyannak kell tekinteni, mint amely az egy évi folytonos szolgálatot nem érinti. A fizetési szabadság tehát a hat hónapnál nem hosszabb ideig tartó katonáskodás mellett is jár az alkalmazott részére.

Ha a fizetési szabadságra jogot adó szolgálati év eltelté után, a még a fizetési szabadság előtt a szolgálati viszony megszűnik, a munkaadó köteles a szabadság tartamára járó illetményeket az alkalmazottnak kifizetni. Ezt a rendelkezést a katonai szolgálatra bevonuló alkalmazottnál is alkalmazni kell. Nem áll fenn azonban ez a kötelezettség akkor, ha a munkaadó a szolgálati viszonyt rögtön hatályu felmondásra jogosító okból mondhatja fel.

(Kamarai Hiradó)

A visszafoglalt délvidéki területeken felülvizsgálják az országos, havi és hetivásárokat tartására jogosító engedélyeket

A 7420/1941. M. E. rendelet 26. §-a szerint a visszafoglalt délvidéki területeken az országos, havi és hetivásárokat tartására vonatkozó azok a jogosítványok, amelyek 1941 évi április hó 11. napján hatályban voltak, további rendelkezésig hatályban maradnak. A m. kir. kormányrendelettervezetet készítette, amely szerint a visszafoglalt délvidéki területeken a vásártartásra jogosító engedélyeket felülvizsgálják. A rendelettervezet megkülönbözteti a királyi adományon alapuló vásárjogokat a miniszteri vagy más hatóság engedélyén nyugvó vásárjogoktól. Míg a királyi adományon alapuló vásárjogokat nem lehet elvonni és amennyiben a vásártartó község igazolja azt, hogy a vásárjog fennáll, a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a vásárjog fennállásáról tanusítványt ad ki, addig a miniszteri engedélyen vagy más hatóság

engedélyén nyugvó vásárjogok további érvénybentartását a vásártartó községeknek külön kérnük kell. A rendelettervezeteket a minisztérium az érdekelt kereskedelmi és iparkamarákkal tárgyalta és az értekezlet a rendelettervezeteket elfogadta.

Uj hadosztályparancsnok Ujvidéken

Vitéz Grassy József vezérőrnagy a hadosztály parancsnokának Kecskemétre történt áthelyezése után Platthy Pál vezérőrnagy, aki eddig a kecskeméti hadosztály parancsnoka volt, vette át az újvidéki hadosztály parancsnokságát.

Platthy Pál vezérőrnagy 1891-ben született. A nagyváradi hadapród iskolát 1909-ben végezte. A háború után a hadi iskola elvégzése után vezérkari szolgálatba került.

Platthy Pál a kecskeméti dandár parancsnokaként

részt vett a Délvidék felszabadításáért folyó harcban és hosszabb időt töltött dandárával a Bácskában.

Platthy Pál vezérőrnagy a világháborúban is részt vett és több háborús kitüntetését kapott, így a 3. oszt. katonai érdemkeresztet, kétszer az ezüst, egyszer a bronz Signum laudist, egy ízben meg is sebesült. Öfömlétsége a Kormányzó ur kiváló teljesítményeiért több kitüntetésben részesítette, így a Magyar Érdemrend középkeresztjének, tisztikeresztjének és lovagkeresztjének a tulajdonosa.

Platthy Pál vezérőrnagy már átvette a hadosztály feletti parancsnokságot.

Uj községi előjáróság Őrszállás község élén

Őrszállás élére az illetékes hatóságok olyan községi előjáróságot neveztek ki amely a község összletettségében teljes megalapozást keltett. Az újonnan ki nevezett előjáróság már le is tette az esküt és szerdán elfoglalta hivatalát. Ezek szerint Őrszállás község vezetője a következő: Főjegyző: Székely Ferenc, segédjegyzők: Fonyódi Mihály és Kalmár Sándor, községi orvos: Dr. Spreitzer József, pénztáros: Mesch György, közgyám: Reichhardt György, bíró: Mesch Ferenc, másodbíró: Szalay Ferenc, I. esküdt: Wohlfardt Mihály II. esküdt: Locsa Antal III. esküdt: Heitz Péter, IV. esküdt: Nápora István, V. esküdt: Rendl Ádám, VI. esküdt: Géczy János, VII. esküdt: Mesch József. A képviselőtestület tagjai: Brandecker Ádám, Litzinger János, Szemlits Antal, Wéber János, Pótz Ádám, Schitzer Antal, Pótz József, Szöllősi Béla, Szalay János, Krizsák Mihály, Trenka Lőrinc, Tanurdsics Lázár, Krem János, Hutflusz Antal, Brandecker Simon, Bóhnert Tamás, Weisz János (János fia), Hauth János (Antal fia), Holczér Ádám, Pásztor Sándor.

A mezőgazdasági bizottság tagjai: Hubert Mihály, Virág Antal, Pótz Ádám, Hauth János, Mesch Ferenc, Pótz József id. Krizsák Mihály, Rendl Antal, Molnár Ferenc, Trenka István, Molnár János Szalay Sándor, Krizsák József, Molnár Mihály, Szalay Ferenc vitéz Makszi János, Locsa György, Drobin György, Rabovszky József és Trenka Lőrinc.

Rendelettervezet a fodrász-iparban alkalmazottak munkaidejének megállapítására

A kereskedelemügyi minisztérium rendelettervezetet készített a fodrász-iparban, valamint az ipartörvény hatálya alá tartozó kozmetikai, manikűr és pedikűr iparban foglalkoztatott alkalmazottak munkaidejének szabályozására. A fodrász-iparban a munkaközi szünetek beszámítása nélkül 24 óra alatt szombaton 13, más köznapokon 12 óras keretben napi 10 óra és hetenként 60 óra munkaidő volna megállapítva Budapest székesfőváros területére. A vidéken a munkaidő napi 11 óra és hetenként 66 óra volna. A fürdőiparban napi 10 óra, illetőleg heti 60 óra volna a munkaidő. A kozmetikai, manikűr és pedikűr iparban napi 9 óra és heti 54 óra az alkalmazottak foglalkoztatottságának megengedett ideje. A rendeletben intézkedés történik a kivételes esetekről, a munkaközi szünetekről, valamint a megengedett túlmunkák díjazásáról. A minisztérium a rendelettervezetet a hamarabb hozta meg véleményezésre. A szegedi kamara az érdekeltség meghallgatása után a rendelet kiadását javasolta.

H I R E K

««Oo»»

ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kontsek Ferenc, Szenteleki Kornél utca 10. Tel.: 331. Az ügyeleti szolgálat vasárnap 14 órakor kezdődik és a következő vasárnap 14 óráig tart.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Városi gyógyszerár, Szt. György tér.

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut, Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelencse és a Bánát-nak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa dr. Kovács Boldizsár, Széchenyi körút 3 szám alatt.

—:—

Zombor népesedési statisztikája április 1-től április 15-ig. A zombori anyakönyvi kimutatás szerint az utóbbi 14 napban 36 gyermek született ebből 17 fiú és 19 leány. **Házasságot kötött** 4 pár és pedig Siskovics Jenő — Kovács Erzsébet, Torda Pál — Kecskeméthy Julianna, Liszcevicz Mihály — Raics Katalin és Sándor Béla Hlavica Rozáliával. **Elhunyt** 28 férfi 10 és 18 nő. Névszerint: Terzics Momcsilo 17 éves özv. Kovalovszki Józsefné 79, özv. Viola Simonné 62, Csicsovacska D-mé 76, Major Ágota 5 hónapos, Dakics Alinka 18 éves, Sipos Darinka 66, Petres Péterné 76, Ehrenreich Dezső 65, Heiser Jánosné 41 Sztójacsics Ilona 10 hónapos, Bikár Miklós 87, özv. Kekez Jánosné 84 Baál Erzsébet 18, özv. Mészáros Antalné 65, Darvas Margit 21 napos, Rédli Andrásné 19, Karácsonyi Mihályné 37, Zeceev István 60, Ispánovics István 21, özv. Kubatovics Józsefné 84, Cucunya Nevenka 5 hónapos, Milkovics Dömötör 67, Ehbend Éva 87, Daitz Gergely 41, Lugumerszki Milivoj 40, Dudás Ferenc 84 és Pszotka Rudolf 4 hónapos korában.

Zombori zeneszerző sikere Waleth Stefánia zombori zeneszerző a legutóbbi országos pályázaton »Melinda« keringőjére dícsérő és elismerő oklevelet nyert. A kiírt díjat a kőművesek május 10-én a budapesti Vigadó nagytermében lesz a bemutatója.

Délvidék fiatal katolikus kántoraihoz! Felhívom azokat a fiatal délvidéki katolikus kántorokat, akik a megszállás alatt szereztek oklevelüket, amennyiben kedvük lenne helyzetük biztosítása érdekében — kivételesen magánúton — elvégezni a tanítói képzést, jelentsek be azonnal szándékukat címre. Egyelőre közöljük a következő adatokat: név, pontos cím, életkor, iskolai végzettség, jelenlegi állása. Az akció sikere a jelentkezők számától függ, tehát ajánlatos mielőbb jelentkezni. Részletesebb felvilágosítást levélben fogok adni. **Dr. Takács Ferenc plébános, országgyűlési képviselő, Péterréve.**

Vasárnap növendékhangverseny a zombori zeneiskolában. Az államilag engedélyezett zombori zeneiskola vasárnap, 19-én délután fél 5-kor tartja második ezévi növendékhangversenyét a zeneiskola hangversenytermében. Közreműködnek Kiss János és Schlitter Janka zenetanárok haladó zongora-tanítványai közül: Knefeli Irén Raáb Xénia, Kutsera Erzsébet, Reéb Kató Bosnyák Károly, Kiss Magda, Wolf Margit Veszelyovszki Hajnalka, Stanhaft Leonka, Horváth Mária, Szudárszki Vera, Pletikószits Erzsébet, Flossberger Irén, Szimits Ibolya, Fölkl Magda, Lakatos Rózsi, Csermák Vilma, Szemenov Marusza, Vörös Erzsébet, Szemenov Szvetlyana, Käss Kató, Stadalman Mária, Sárdi Márta, Robonyi Kató és Berkes Klári. Az óvoda kis muzsikusa a következők: Dunszt Klári Vukszánovits Mária, Mária Kató, Józits Péter, Stebler Jutka, Vlah Márta, Raáb Xénia, Burnách Irma, Löchel Hilda, Vukszánovits Vera és Hoffmann Adél. **Beléptdíj nincs.**

30 éves a repülőposta

(MN) A Berlin melletti Dorkban 30 évvel ezelőtt rendezték be a világ legelső repülőposta szolgálatát, természetesen a repülés állásának megfelelő szerény keretek között. A gondolat atyja különösképpen nem mérnök, postás vagy más közlekedési szakember, hanem egy fogász volt, aki amatőrpilótaként tevékenykedett a borki repülőklub tábortáborban. A Borkkal szomszédos Brück polgármesterének támogatásával a kis társaság nyomban megalapította a Bork-Brück légiópostai társaságot és már az első alkalommal is közel 500 levelet szállított meg lehetőségen primitív nyílt üléses egyfedelű gépén. Az új kezdeményezés az egész világon nagy feltűnést keltett.

Felhívás a nyugdíjasokhoz. A folyamodványürlap 11., 12., 14., 15., és 16. pontjai alatt foglalt kérdésekre szolgáló űrlapot egyesületi irodánk elkészítette, azt iródnkban nős tagjaink átvehetik, azokat töltés ki és két áll. nyugdíjas vagy tényleges alkalmazottal irassák alá, akik büntetőjogi felelősséggel igazolják az abban kitöltött adatok valódiságát. Ezen űrlapot azért készítettük, hogy helyhatósági bizonyítvány helyett használhassák a folyamodvány mellékleteként. A helyesen és kellő okmányokkal felszerelt kérvényt adják át a városi háza 6-os számú szobájában dr. Vlah Ferenc városi főjegyző urnak, ki azt aláírja, a szelvényt levágja és a folyamodónak átadja. A folyamodó ezen szelvényt hozza be egyesületi irodánkba, hogy a folyamodvány sorszámaát és tulajdonosát jegyzékbe foglalhassuk. A szelvényt a folyamodó bejegyzés után azonnal visszakapja. Egyben értesítjük tagjainkat, hogy új magyar tagsági könyvecskéket csináltatunk. Egy könyvecskében lesz a tagsági díj és az önszegélyzői illeték, azaz járulék elkönyvelve. Nem lesz tehát két tagsági könyvecske, hanem csak egy. A könyvecske ára 40 f. A könyvecské a jövő héten már kaphatók. Mindenki hozza magával régi zöld és kék könyvecskéjét, hogy az eddigi befizetést, illetőleg az utolsó havi juttatást járulékot bevezethessük. A könyvecskében a szükséges tudnivalókat is közöljük. Vidéki tagjaink lev. lapon kérhetik a könyvecské megküldését. **Egyesületi elnökség.**

ÜZLETSZERZŐKET Zombor- és környékére, magyar, német és szerb nyelvű tudással **magas jutalékkal** felvesz az „ASTRA” biztosító rt. **főügynöksége.** ZOMBOR, Deák Ferenc krt. 26. (Városi pavillon).

Dohány rózsa helyett. Németország és Bulgária között nemrég létrejött egyezmény következtében, mely a bolgár dohány értékesítését biztosítja Németországba és a megszállt keleti területekre 4 milliárd leva értékű 42 millió kg. nyersdohányt szállítanak. A német és bolgár dohánygazdaság szoros együttműködését bizonyítja a Sofiában közösen létesített keleti dohánykutató intézet, mely a német vezetés alatt álló nemzetközi brémai dohánytársaság indítványára alakult és mely egyúttal központja lesz a balkáni dohánytermelésnek. A bolgár dohánytermelés fokozását bizonyítja, hogy az idén a természet, így különösen virginadohány-termesztés nagyobb területekre terjed ki és az eddigi 2.000 ha. rózsaföldet is dohánytermelés szolgálatába állítják. (MNK)

Német vasúti szerelvények Románia részére. A román államvasutak részére nyitott hitelből 105 milliárd lejt új vasúti kocsik beszerzésére fordítottak, melynek rendelése Németországban már megtörtént. A román államvasutak jogot nyertek tartozásaikat márkában kiegyenlíteni, melyre a román pénzügyminisztérium garanciát vállalt. Ezen tartozás kamatját 3 1/2%-ban állapították meg. A tartozást 5 éven belül meghatározott részletekben fizetik vissza. A megrendelt vasúti szerelvények a román vasúti közlekedés teljesítőképességét kívánják **hozni.** (MNK)

La FOSZÉN Mérónél

Bajai országút 11

Telefon 6.

Tanítói kinevezések Adán. Az adai községi iparos tanonciskolák igazgatójává Jets Antal áll. tanítót nevezték ki. Rendes tanítói kinevezést kaptak a következő adai tanítók: Kovács Ferencné, Makra Ágnes, Jets Antal és Agoston András.

Bácskai jakodalom Bácskertesen. A híres bácskerti gyöngyösbokrétások két tagja esküdték örök hűséget egymásnak. Guzvány Mihály Antalovits Erzsikét vezette oltárhoz. A fiatalokat Janovits János vm. II. főjegyző majd Soód József a bokrétaegyesület elnöke üdvözölte. A jakodalom két napig tartott.

A céltudatos egészségápolás egyik legfontosabb szabálya az, hogy az ember hehetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor, egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igyon. mert ez a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

A Délvidék kereskedői állást foglaltak a Tricolor szövetség ellen. Jelentettük már, hogy a Délvidék kereskedői értekezletet tartottak, amelyen állást foglaltak a Tricolor szövetség működése ellen. Több beszéd hangzott el majd elhatározták, hogy óvással fordulnak a kormányzat illetékes tényezőihez. Az óvás a következőképpen hangzik: A visszatért Délvidék 22 éven át élnyomott magyarsága a legjobb uton halad, hogy izmos és erős kereskedelmi társadalmat tudjon felépíteni, erre minden eszközzel és erővel rendelkezik. Jelen ünnepléses alkalomból felemeli tiltakozó szavát ama terv ellen, hogy a Tricolor Szövetkezet, vagy más hasonló célú Szövetkezet működése a Délvidéken megengedtesse. A kamara is a kereskedők mellé áll és teljes súlyával támogatja ügyüket. Köszönetet mondott Krámer Gyula felsőházi tagnak és dr. Nagy Iván képviselőnek azért a támogatásért, amelyben a kereskedőket részesítik és annak a reményének adott ki fejezést, hogy az akció eredményes lesz.

F I L M

NEMZETI:

KRUGER APÓ

A szezon leghatalmasabb német filmje a Krüger apó. A rendezésében hosszú idő után most először lép a közönség elé a mozi vásznán a világ legnagyobb jellemszínésének egyike, Emil Jannings, aki ebben a szerepében széles skálájú művészetének talán a legnagyobb és legművészebb alkotását nyújtja. A film cselekménye az angol-bur háború idejében játszódik, ebből az izgalmas történeti eseményből hűséggel, monumentális méretek között, hatásos eszközökkel dolgozott fel a rendezés. Az élményt nyújtó remek filmóriás többi főszerepeiben Gustáv Gründgens, H. Adalbert v. Schlettow és Lucie Höflich művészi együttese viszi tökélyre a pompás filmalkotást. Az új műsort csütörtöktől kezdve vetíti a Nemzeti friss híradóinak kíséretében.

ARENA:

HALÁLTÁNC

Nagyon érdekes, mindvégig izgalmas film. Mondhatnánk azt is hogy egy bonyolult bűnügyi film. A darabnak, bemutatóján, óriási sikere volt a fővárosban. Hetekig műsoron tartották a mozgóképszínházak. Mint szindarab is nagy sikert ért el. A film azonban szélesebb lehetőségeket nyújt a mese kiszínezésében. Főszereplők: Lázár Mária és Uray Tivadar. Az új műsort legújabb híradóinak kíséretében péntektől kezdve mutatja be az Arena.

Budapestten tartják meg a nemzetközi kézműves értekezletet. Piero Gazzotti nemzeti tanácsos, az olasz kézművesipari nemzeti szövetség elnökének vezetésével április 23—25-ig tartja tanácsulását Rómában a Nemzetközi Kézművesipari Központ. A tanács tagjai a német, olasz, magyar, finn, bolgár és spanyol kézművesipari központok. Magyar részről az iparügyi miniszter megbízásából Gyulay Ákos dr. miniszteri tanácsos, az IPOK részéről Kovazóczy Rezső dr. főtitkár vesznek részt az értekezleten. Ez a tanácsülés határozza majd el, hogy a nemzetközi központ ez év szeptemberében rendezendő konferenciáját Budapestten tartják-e meg.

Az illatszerekkereskedők a leggondosabban jelentsék be készleteiket. A közellátási miniszter felhívja az „Illatszerek és kozmetikai készítmények árának szabályozása” tárgyában kiadott 58.400/1942. K. M. számú rendelet alapján leltárkészítésre és bemutatásra kötelezett kereskedőket, hogy leltáraikat a legnagyobb gondossággal és az áru fajták, mennyiségek és márkák részletes feltüntetésével jelentsék be. A leltár valódiságát a m. kir. közellátási hivatal szakközegeivel minden esetben ellenőrizteti, a hiányos vagy hamis adatot szolgáltatók ellen a legszigorúbban eljár. A leltárérték 30 százaléka a szappan árhatárának biztosítására szolgál, ezért beszolgáltatása a legszélesebb néprétegek szociális érdekeit szolgálja. (MTI)

Főten kétszáz család kapott a községtől kölcsön telket megművelésre. Főt község vezetősége nagyjelentőségű határozatot hozott. Kimondotta, hogy a község paragon heverő területéből kétszáz helybéli család részére 200—250 négyszögöles területet bocsát rendelkezésére. Ezt azok kapják, akiknek nincsen földjük. A határozat értelmében kötelesek a telkeket konyhakerti veteményekkel beültetni a bérlők. A község főjegyzője gondoskodik arról is, hogy a vetőmagot az érdekeltek minél előbb megkaphassák.

Milyen kávépótlások hozhatók forgalomba? A Magyar Tudósító jelenti: Az érvényben lévő élelmiszerrendeletek szerint háromféle kávépótlószert hozható forgalomba. A kávékonzerv (finoman megdarált keverék, melyben legalább 10 százalék valódik kávé van), kávépótló (kávé helyett használatos pótlószert) és kávépótlék (kávéval összekeverve alkalmazzható kiegészítő anyag). Ez a háromféle pótlószert csak zárt csomagokban kerülhet forgalomba. Amit nyitott burkolatban kínálnak, annál inkább gyanú, hogy értéktelen hamisítvány.

Új méregrendelet készül. A mérgekkel való kereskedést a belügyminiszter újból szabályozza. A budapesti kamara utasítást kapott, hogy az érdekeltségek bevonásával sürgősen állítsa össze a mérgeknek tekintendő vegyszerek jegyzékét. Az anketon Schulek Elemér egyetemj tanár, az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója és Siegler János miniszteri osztálytanácsos ismertették a tervezett rendelkezések célját. A szakmai érdekeltségek tagjai megnyugvással vették tudomásul a készülő rendelet intencióit.

Zala vármegye megfesteti a vértanúhalált halt ferences szerzetes arcképét. Az 1848-as magyar szabadságharc Muraköz ferences vértanújának, Gasparits Kilitnek emlékét Zala vármegye újból felelevenítette. A vármegye törvényhatósága most elhatározta, hogy Muraköz visszatérésének emlékére megfesti a vértanúhalált halt szerzetesnek arcképét.

Egy pesti gyári munkás Debrecenben az utcán megölte a feleségét és öngyilkos lett. Debrecenből jelentik: Szécsi Kálmán 42 éves budapesti lakos gyári munkás Debrecenben a nyílt utcán hét törzsúrassal megölte feleségét, Csukás Piroskát, majd a járőrök közeledtére kétszer mellbeszúrta magát. Az asszony a helyszínen meghalt a férfi klinikára való szállítása közben kiszívott. Szécsi előre készült cselekedetére, amit zsebében talált bucsulevele is bizonyít.

KÖZGAZDASÁG

Lótenyésztő szakosztályt alakított Bácsbodrog Vármegye Gazdasági Egyesülete

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület a vármegye lótenyésztésének fejlesztése érdekében lótenyésztési szakosztályt alakított.

A Gazdasági Egyesület az ország lótenyésztésének és törzskönyvelésének egyetemes fejlődése érdekében csatlakozik az Országos Törzskönyvelő Bizottsághoz és elfogadja ennek a testületnek elvi határozatait.

A szakosztály hivatalos helyisége azonos a vármegyei gazdasági egyesületével.

A szakosztály célja a vármegye területén szakszerű közreműködés a lótenyésztésnek a megállapított tenyészirányban való minőségi fejlesztése, egyöntetűvé tétele érdekében. A tenyésziránynak megfelelő loanyagot (mén, kanca) a sikeres továbbtenyésztés érdekében a vármegye részére biztosítani a törzskönyvelést az illetékes mentellepparancsnoksággal karöltve előmozdítani, azzal együttműködve végzi, a lótenyésztésnél a tenyésztőknek támogatást nyújtani s így a lótenyésztő gazdák anyagi érdekeit képviselni.

A szakosztály szoros kapcsolatot tart fenn, a f. minisztérium lótenyésztési főosztályával, az Országos Törzskönyvelő Bizottsággal, a bajai és a palánkai mentellepparancsnoksággal, valamint az egyes városok és községek lótenyésztő szakosztályaival és a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület vezetőségével karöltve végzi a törzskönyvezési nyilvántartási teendőket, rendez tenyészlovásárokat, lövőversenyeket, lódíjazásokat, kiállításokat berendez közös csikólegelőket, kifutókat, jártatópályákat és lövőversenyeket stb. Továbbá a lótenyésztés előmozdítására, úgy patkoló, körmöző, csikónevelő, mint lótenyésztési tanfolyamokat rendez és a gazdakörök és a szakosztályait ellátja, megfelelő szakkönyvekkel.

A szakosztály külön tagdíjakat nem szed, csak az a feltétel, hogy a szakosztályi tag, egyúttal tagja legyen, a vidéki gazdakörnek, vagy városi gazda egyesületnek és így végeredményben a vármegyei gazdasági egyesületnek.

A gyűlésen jelen voltak: Dr. Géczy Miklós, méneskari alezredes, a F. M. lótenyésztő főosztályának kiküldötte, Pacor Árpád méneskari százados a palánkai mentellepparancsnok, Dr. Fernbach Péter a Bácskai Gazdasági Egyesület alelnöke, Ujvidék thj. város főispánja, Dr. Falcione Árpád ügyvezető elnök, országgyűlési képviselő, Dr. Willmann Mátyás kir. közjegyző, Hódság Pilaszanovits József, Bácskossuthfalváról, Lelbach Gyula Szabadka, Dr. Willmann János Bajsa, Rubács János, az alispáni hivatal kiküldötte és j. felügyelő a felügyelőség nevében, Dér András a DTKMK titkára, Bartol István, országgyűlési képviselő Doroszló, Dr. Vidákovichs Ádám, Nemesmilites, Maximovits Miklós, Zombor, Janc András, Apatin, Szabó Imre Bezdán, Göcző Imre, Csantavér, Dobi András, Csonoplya, Pertschi Ádám, Szentfűlöp Lakatos Lajos, Mohol, Solymosy István, Ada, Bosnyák Tóbiás, Zombor, Vig József, Kula, Fürstner Lajos, Kula, Fürstner Mihály Kula, Égi Ferenc, Bácsbokod, Megyesi Sándor Pacsér, Reichardt György Órszállás, Pertschi István, Szentfűlöp, Reisz Lajos Palánka, Rausch Alfréd, Hódság, Gyurgyevits János, Doroszló, Bechtold Fülöp Kiskér, Filipisz József, Kiskér, Eichinger Gy. Szentfűlöp, Klamik Pál Regőce, Weiland Frigyes Ujszivac.

A gyűlés egyhangulag a következő vezetőséget választotta meg: 1. Elnökség: hivatalból elnöke a vármegyei lótenyésztési bizottság elnöke Báro Podmaniczky Atilla, Tompa; társelnökök: vitéz Dr. Bajsay Ernő B.B.V. alispánja és Dr. Willmann Mátyás, kir. közjegyző Hódság.

Intéző bizottság: Lelbach Gyula Szabadka, elnök: Göcző Imre Szabadka, Reisz Lajos Palánka, társelnökök. Rendes tagok: Lelbach István Bajsa, Dr. Janiga János Szabadka, Hunszinger Keresztély, Ószivac, May Lőrincz, Hódság, Thurszky Béla Apatin, Bartol István orsz. képvis. Doroszló, Dr. Biliczky Ferenc Zenta, Petruschich Iván Ujvidék, Reppert Henrik Óverbász, Dobi András, Csonoplya, Bosnyák Tóbiás Zombor, Vig József Kula, Dr. Willmann János Baja stb.

A törzskönyvezés ellenőrzése és könyvnyebb lebonyolítása végett, az egész vármegyét 6 körzetre osztották, amely körzetek élén mindenütt egy körzet ellenőr áll, aki a hivatalos lótenyésztési főosztályi és mentellepparancsnoksági bizottsággal a törzskönyvezés bírálatát végzi, a többi hivatalos tagok mellett. Ezek a következők:

1. Topolyai és kuljai járásban, Pilaszanovits József, Bácskossuthfalva.
2. Hódság és apatini járásban Rausch Alfréd, Hódság.
3. Zombori járásban Dr. Willmann János, Baja.
4. Ujvidék és titeli járásban Novák Mihály, Temerin.
5. Szabadka, Zenta, Óbecse és zsabalyai járásban, Göcző Imre Szabadka.
6. Palánkai járásban, Schön Mihály, Palánka.

A megalakult lótenyésztési szakosztály igazgatói teendőket, a Bácskai Gazdasági Egyesület vezetősége végzi, közvetlen tisztviselőnek Erdélyi Sándort, BGE tisztviselője van beosztva, aki a törzskönyvvezést is vezeti. Hivatalos lótenyésztési vezetést Bácska területén, csakis a fentnevezett lótenyésztési szakosztály az Országos Törzskönyvelő Bizottsággal végezhet. Ezért figyelmeztetik az összes gazdákat, hogy a lótenyésztési vezetést végrehajtását sorrend szerint várják be, mert azt ugyanis a mentellepparancsnokság útján, községenként közhírré teszik és arról mindenki idejében tudomást szerezhet.

A papiroszások árának újabb szabályozása

A közellátásügyi miniszter megengedte, hogy a papirosfeldolgozó üzemek és papirosfeldolgozó üzemmel rendelkező papirosnagykereskedők az általuk előállított papiroszások és zsákok eladási árához kilogrammonként 5 fillér felárat számíthassanak. Ezzel a felárral a rögzített beragasztási díjakat növelhetik.

Három kiló cukrot kapnak a méhcsaládok

A Budapesti Közlöny pénzügyminiszteri rendeletet közöl, amely szerint a pénzügyminiszter az 1942. tavaszi idényére méhcsaládok megállapított 2 kiló tiszta cukron felül még egy kiló tiszta cukor felhasználását engedélyezi. Az igénylés és a szolgáltatási határidőt a miniszter 30 nappal meghosszabbította.

SPORT

««oOo»»

A Szabadkai AFC Zomborban

Vasárnap, április hó 19-én ismét érdekes és nivós labdarugó mérkőzés lesz Zomborban. Itt vendégszerepel ugyanis bajnoki labdarugó mérkőzés keretében a Szabadkai AFC, volt Szand, csapata. A szabadkai csapat ellenfele a Zombori Torna Kör együttese lesz.

A szegedi alsövetség két élcsapatának küzdelme igen érdekes mérkőzést fog nyújtani a zombori sportközönségnek. A szabadkai csapat igen nagy formában van jelenleg és az eddigi tavaszi bajnoki mérkőzéseit nagy gólarányokkal nyerte meg. A ZTK is, mint a zombori közönségnek már alkalma volt látni a Szeged elleni mérkőzésen, jelentékeny játékerőt képvisel és így a két, szemre is igen szép futballt játszó, csapat nagy harcot fog vívni vasárnap a bajnoki pontokért. A mérkőzésnek igen nagy jelentősége van az élcsapatok végső helyezési sorrendjének kialakulására.

A mérkőzést, mely a Városi Sporttelepen vasárnap délután 4 órakor kezdődik, igen nagy érdeklődés előzi meg.

Magyar sportélet Szlovákiában

(PEKI). A PTE. Pozsonyi Torna Egylet Szlovákia legrégebbi sportegyesülete most tartotta meg 62-ik közgyűlését. A közgyűlésen a tagokon és a testvéregyesületek képviselőin kívül megjelent Révay János, a Szlovákiai Magyar Sport Egylet vezetője és Csáky Mihály, a kulturális ügyek vezetője is. A főtitkári beszámoló szerint az elmúlt évben az egyesületben 12 sportágban többszáz magyar fiú és lány testnevelésére fordítottak gondot. Az elért eredmények alapján a PTE Szlovákia legerősebb és legnagyobb sportegyesületei közé tartozik. Az elmúlt év különösen eredményesnek tekinthető, mert sikerült az egyesületnek megfelelő otthont alapítani. Ez lehetővé tette azután közművelődési szakosztály megalakítását is. Az újonnan megválasztott tisztikar nagyjából az eddigi vezetők közül áll. El-

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Wann haben Sie Ihr Haar zuletzt waschen lassen?
Schon vor drei Wochen.
Man müsste es öfter waschen, es ist sehr fett.
Nach drei Tagen sieht es schon wieder so aus.

Ich habe gehört, dass man von dem häufigen Waschen Schuppen bekommt.
Ist das Tarpan Haarwasser wirklich so gut?
Ich weiss es nicht, ich verwende immer meine eigenen Fabrikate.

Mikor mosatta utoljára a haját?

Már három hete.

Gyakrabban kellene mosni, nagyon zsíros.

Három nap múlva megint ilyen

Azt hallottam, hogy a sok mosástól korpás lesz. Igazán olyan jó a Tarpán hajvíz?

Nem tudom. Én mindig a saját készítményemet használom.

Szószedet

heilen, -te, h. -t
schmerzhaft

begyógyulni
fájdalmas

einschlafen, -te ein.
h. -t
das Bewusstsein, -s

elaltatni
öntudat, eszmélet

nők ismét Aczér Géza lett. Az elnök beszámolójában az idei év legfontosabb feladatának sportpálya megszerzését jelölte meg. Nem tartható fenn továbbra az a helyzet, hogy az ország legnagyobb sportegyesülete pálya nélkül álljon és többszáz főnyi ifjúságát ne tudja elhelyezni. A PTE-nek egyébként sportpálya céljaira 99.000 korona áll rendelkezésére, amit a Németországhoz került területen fekvő Ligeti sporttelepért kapott kártalanításképpen. A közgyűlés Lunczer György az egyesület európai hírű sportolójának emlékére vándordíjat alapított a legjobb diszkoszdobó részére.

A szlovákiai magyar sport másik megbizható támasza a Munkás Torna Egyesület. A főtitkári beszámoló szerint az elmúlt évben az egyesületben 110 sportoló működött ténylegesen az MTE színeiben a labdarugó és asztali tenisz szakosztályban. A labdarugók három csapattal szerepeltek a bajnokságban. Az egyesület új tisztikart választott s ez a tisztikar is feladatának fogja tekinteni az egyesületi érdekek megvalósítását.

A Törekvés SC egyike a legerősebb szlovákiai labdarugó egyesületeknek. Az egyesület 1942-ben alakult meg. A világháború néhány évre megbénította működését, a huszas években azonban már ismét a legjobb csapatok között volt. 1938 óta a Törekvés egyike a legerősebb magyar sportegyesületeknek Szlovákiában. Ma jelentékeny játékerőt képviselő labdarugó csapata, asztali tenisz szakosztálya, barátságos klubhelyisége van a Törekvésnek.

««oOo»»

ADAI TEKE-HIREK:

ELSŐ TEKÉZŐ KLUB—ADAI BOCSKAI 171:130

Bajnoki mérkőzés. Bíró Komlós. Az első T. K. most játszotta a tavaszi első bajnoki mérkőzést, amit 41 fa különbséggel nyert meg. Az Első T. K.-ból kitűntek: Király, Borsos és Csúvik, a Bocskából kitűntek: Kővágó, Kaszás és Rácz. Vasárnap, 19-én az Első T. K. két bajnoki mérkőzést játszik, egyet az óbecsei „Előre” csapatával és egyet az „Egyetértés” csapatával. Mind a két mérkőzés iránt nagy az érdeklődés.

A rejtélyes talizmán

(25)

IRTA: CLEM YORE

Baptiste leszede a szerszámot Julie Marie vezető kutyájáról és rátette Füstösre.

Amikor Jim a lányt beburkolta a takaróba, hallotta, hogy halkán ezt suttogia:

— Oh... ugy örülök, hogy itt van.

Ez a halk sóhaj sokat értetett meg Jimmel.

Ez a bátor kis teremtes félholtan, a velőkieg átfázva is rágondolt.

Nem tudott a kísértésnek ellenállni és lova megérintette az ajkával jéghideg arcát.

A lány szürkés kék arcszínén egy pillanatra pirulás ütött át. A szemében olyan kifejezés villant fel, amely csaknem vidámságot jelzett.

— Mikor érkezett meg? — kérdezte.

— Touhey ur hozott Dutchman's Creekből.

— Indulhatunk — jelezte Joe Willie.

Jim ledobta a skijét és megragadta a szán kormányrudját. Vezényszavára Füstös előreugrott, a lefolytatott vezető kutya a szán mögött szalad, a többi kutya pedig teljes erejéből megfeszítette a húzó szíjakat.

Amikor a házhoz értek, Joe Willie felesége vette gondozásába a lányt és ágyba fektette egy csöndes, a fogadósobától távol fekvő szobában.

Kis idő múlva kijött Jimhez s így szólt:

— A lány kéri, hogy jöjjön be hozzá.

Jim odaszaladt Julie Mariehez. Első pillanásra látta, hogy veszedelmesen meghült. Megfogta a lány egyik kezét. Egyikük sem beszélt, csak egymásra néztek. A lányt erős, egész testét megremegető reszketés evőtörte.

— Mennyi ideig volt a vízben? — kérdezte Jim.

— Talán harminc percig. Képtelen voltam kiáltani, noha akartam. Amikor megkíséréltem, hogy kimászjak, a jég még tovább szakadt körülöttem. Csak abban a reményben fogódtam meg, hogy a kutyáim talán berohannak ide. S azután jött maga.

Megborzadt, mintha a visszaemlékezés is fájdalmat okozott volna neki.

Nagy megerőltetésbe került, hogy tovább beszéljen.

— Fleming püspök ide fog jönni, hogy az összes indiánokat beoltsa. Utban voltam erre fel, mert ezt akartam Touheyyel közölni. Ma reggel rádióztam a püspöknek.

— Rádióztott? Honnan? Hogyan?

— A saját állomásomról. Elfelejtette, ugy-e?

Akkor indultam haza a rádiófelszereléssel, amikor magával találkoztam.

— Hol találta meg a püspököt?

— Smith kereskedelmi telepén, a kis Fekete folyó mellett. Azt felelte, hogy onnan ma éjlel indul el.

Újra görgöcsösen megrázta a lány egész testét a hideg.

— Tudom, hogy beteg leszek — mondta — üzenjen atyámnak. De siessen, mert ő ma délután Circle-be utazik. Nem tudja, hogy idejöttem. Lehetséges, hogy ez a baleset eredményében egészen üdvös lesz. Atyám és Touhey Mike két év óta nem beszélnek egymással. Pedig valamikor nagyon jó barátok voltak.

Jimnek hirtelen ötlete támadt, mintha valami titkos hang sugallta volna.

— Smith telepének hívó betűit tudja-e? — kérdezte.

— S-H-P, — felelte — mindkettőnknek sok bajunk volt a H megtanulásával. Ugyebár? És amikor Smith állomását hívom, mindig eszembe jut, hogy Gray mit mondott magáról, amikor a rádió ABC-t tanította.

A lány mosolya elhalt, a fény kialudt a szemében és mintha hirtelen eszébe jutott volna valami, kérdezte:

— Miért kérdezte, hogy Smith állomásának mik a hívó betűi?

— Magukhoz megyek és azonnal fel fogom

hívni azt az állomást. Azt akarom, hogy Fleming püspök olyan sürgősen induljon el ide, amennyire csak lehetséges. Tudnia kell, hogy maga milyen veszélyben forog.

— Nem, — tiltakozott a lány és nagy megerőltetéssel felkönyökölt — ne menjen hozzánk.

A lány szemében kellemetlen érzés tükröződött vissza és a hangja emelkedett, amíg végül magas, vékony rémkiáltássá vált. Azután kimerülten visszahanyatlott az ágyra. Jim megfogta a pulzusát és megdöbönt, hogy milyen rendetlen. Itt nagyobb baj van, mint egyszerű lüles. A szíve küszködött a rosszulléttel s miközben Jim nézte, a lány arca élettelen lett és elvesztette az eszméletét. A fogadósobába rohant, az orvosszerek táskáiból elővette a lázmérőt és visszasietett. Julie Marie még eszméletlenül fektült.

Fülét a leány mellére haitotta és hiedten megállapította, hogy a leány nagybeteg. A szív működése teljesen betegeesen hangzott, jelelte, hogy a szivbillentvü körül valami nincsen rendben. Egyik kezét a mellére fektette és megkopogtatta. Az ilyenkor hallható tiszta visszhang helyett tompa zöreit hallott.

Folytatása következik.

Apróhirdetéseik

2 szobás lakást mellélékeltségekkel keres kisebb családu tü-zértiszt-helyettes. Aiánlatokat a kiadóhivatal továbbít. a-1586-f

Házvezetőné keres tetik magánvos iparos hoz Apatinba. Jelentkezni pénteken délie „Alligátor”. Petőfi u. a-1594-f

Egy seleites csendőrségi lovat f. hó 17-én 9 órai kezdettel, a Vársártér 19 szám alatt (Csendőrségi laktánvában), örök áron, készpénzfizetés ellenében elárverezünk.

2 kádársegéd teljes ellátással és jó fizetéssel azonnal felvétetik. Stampfer József kádár-mester. Szond. a-1593-f